

כי הגיעה עת לדרוש, שהיהדות תישאר של כולנו

הטובים למקיפים

כשלושה עשר אלף בנינים ובנות את לימודיהם במסגרות החינוך הדתי, כשבעת אלפים מהם הם בוגרי המקיפים למיניהם, רובם כאמור יוצאי עדות המזרח. המקיפיים הבנים כמעט לא נקלטים במסגרות ההמשך של החינוך הדתי. רק שבעה אחוזים מהם ממשיכים במסגרות המשך כמו ישיבות הסדר, מכינות קדם צבאיות וישיבות גבוהות. כל השאר מתגייסים. סביר להניח שאם היו יותר מחנכים בוגרי ישיבות באותם מקיפים, שיעור הממשיכים למסגרות המשך תורניות היה גבוה יותר, ותחושת השייכות שלהם לציבור הדתי לאומי הייתה מתחזקת.

השתלבותם של בוגרי ישיבות במערכות החינוך המסורתיות היא צו השעה, והקריאה צריכה לבוא גם מראשי הישיבות: הטובים למקיפים. נכון, מדובר בציבור שהבניינים פחות מכירים. זאת לא החממה שבה הם למדו. ובכל זאת, מי שמאמין בדרכה של הציבור הדתי צריך לגלות אחריות גם כלפי מערכות החינוך של הציבור המזרחי.

בציבור המסורתי-מזרחי מתרחשים כיום שני תהליכים מנוגדים. מצד אחד מתרחש תהליך התחרדות של האוכלוסייה (ע"ע ש"ס). מנגד, מתרחש במקביל גם תהליך מואץ בכיוון הנגדי - תהליך של חילון, או יותר מדויק לומר: היחלשות המסורת. הטרגדיה בסיפור הזה היא אובדנה של הדרך השלישית - דרכה של הציבור הדתי. הדרך הזאת, שמאפשרת התחזקות דתית אבל עם שירות בצבא; לימוד תורה, אבל גם רכישת מקצוע ועצמאות כלכלית, איבדה את זוהרה בציבור המסורתי בעשורים האחרונים.

אחת המשימות של הציבור הדתי היא להרים מחדש את קרנה של האופציה הדתית לאומית בקרב עדות המזרח. הדרך לעשות זאת היא באמצעות חיזוק החינוך הממלכתי דתי, חיזוק סניפי בני עקיבא, והשאתם של אותם צעירים שהתחנכו בחינוך הדתי לאומי ובוחרו בו כדרך חיים כמודלים לחיקוי במקומות שבהם גדלו.

אלישיב רייכנר

כששואלים מה שיעור הדתיים ביישובים כמו ירוחם או דימונה, אני מחייך. חוץ מהעולים החדשים מברית המועצות, קשה להגדיר תושבים מעיירת פיתוח כחילונים. אמנם רבים מהם לא עומדים במבחן הכיפה, אבל מצד שני קשה להגדיר אנשים שמתפללים שלוש תפילות ביום במניין כלא דתיים, רק בגלל שבין התפילות הם מסתובבים גלוי ראש.

לטוב ולרע, הדתיות המזרחית סלחנית הרבה יותר מאחותה האשכנזית. היא אינה ממהרת להצמיד תגיות לאלו מתוכה שלא מקפידים על קלה כחמורה. יכולת ההכלה של הדתיות המזרחית מאפשרת ליותר אנשים מתוכה להרגיש נוח בבית הכנסת ובאירועים דתיים. אולי בגלל זה 'החילון' המזרחי הוא כמעט תמיד זמני. בשלב מסוים תגיע 'ההתחזקות' והיא בדרך כלל לא תפיל אף אחד מהכיסא בבית הכנסת, כי כל יהודי מעדות המזרח הוא דתי אדוק בפוטנציאל.

הציבור הדתי-לאומי נוהג להחשיב את הדתיים-לייט האשכנזים כחלק ממנו. לעומת זאת, את המסורתיים המזרחים הוא לא כל כך סופר. המסורתיים לומדים בחינוך הממלכתי דתי, רבים מהם היו בבני עקיבא, והכיפה שיש להם בכיס היא סרוגה, ובכל זאת, הם לא זוכים להיחשב כחלק מהציבור הדתי. זו התעלמות מסורתית מהמגזר המזרחי והיא באה לידי ביטוי בכלי התקשורת הדתיים, בפרסומות המגזריות ובדפי פרשת השבוע, שהכותבים בהם לא תמיד זוכרים שהם נכנסים גם לבתי הכנסת באופקים ובבית שאן.

מספרים שלא סופרים

קרוב לעין אך רחוק מהלב, פועלים עשרות מוסדות תיכוניים דתיים שבהם לומדים אלפי בני נוער מעדות המזרח הרואים את עצמם כחניכי החינוך הדתי. קצת מספרים שקיבלתי פעם מארגון 'מעגלים' הפועל בקרב המקיפים הדתיים: בני התיכונים הדתיים מהווים 55 אחוזים מתלמידי החינוך הממלכתי-דתי. אם בכל שנה מסיימים

במיוחד עם
מקור ראשון

אמן אורח:
חנן יובל
חזקי סופר

מנחה ומנהל מוסיקלי: יובל סטופל
אמפיטיאטרון ברית הסולטן
מתחם חוצות היצור, ירושלים.
יום שלישי, כ"ח אב תשס"ט.
18.8.2009, בשעה 20:00

50 הנחה
המועד 285 סככים

**רק תפילה אשא...
אברהם פריד**
ירושלים

הטבה בלעדית למנויי מקור ראשון בלבד!
50% הנחה ברכישת הכרטיסים למופע

התקשרו 03-6277774 והבטיחו את מקומכם, מס' המקומות מובחל
מועד 285 סככים

כרטיסים במכירה מוקדמת באתר בימות il.bimot.co.il
במשך 10 הכרטיסים: בימות: 02-6237000 קלטים: 02-6222553 *9999 ובזרז המופט בנספות.

יזמים: משה מיוחד לכל אחד